

bb.63. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. augusztus 7-én 14.00 óráig

ig hgy

1981. augusztus 7.

39. fővárosi strandok
 40. balesetek
 41. kistermelők közvetlen értékesítése
 42. új utak, hidak
 43. magyar-kubai megállapodás
 44. iv. anyanyelvi konferencia
 45. üdvözlő távirat
 46. szülnének a növények
 47. algériai mezőgazdasági küldöttség
 48. kollektív kiállítás
 49. öntöznek a kiskörei öntözőrendszerben
 50. jubileumi közgyűlés
 51. magyar aranyérem
 52. fotókiállítás
 53. czinder antal kiállítása
 54. festőművészek kiállítása barcson
 55. száz vendéglő ezer ize
 56. végső bucsu rajz jánostól
 57. arcok a múltból
 58. békevonat
 59. a nap árnyéka
 60. a don pasquale bemutatója
 61. időjárás
 62. szerk. figy!
 63. hirejegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: izsák erika
halasi györgy

21.20/19

- 34 -

2135

- v é g e -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. augusztus 8. s z o m b a t

bb.1. kiadvány az ésszerű energiagazdálkodásért - takarékos-
sági tervek, lehetőségek, ötletek

i/sb/gk/sl/zsu hgy

1981. augusztus 8.

az országos energiagazdálkodási hatóság és az idegenforgalmi propaganda és kiadó vállalat gondozásában megjelent „az ésszerű energiagazdálkodásért”, című kiadvány, amely gazdasági életünk egyik központi kérdésével, az energiaellátás helyzetével, az ésszerű takarékoság lehetőségeivel, az ország. energiaracionálizálási programjával foglalkozik és számos megoldási lehetőséget, ötletet kínál a pazarlás megszüntetésére, a hatékony energiagazdálkodásra. a 88 oldalas könyv szerzői gazdag tapasztalatokkal rendelkező energiagazdálkodási szakemberek és ötleteik tudományosan megalapozottak. tanácsaik megfogadása nemcsak magánügy, hanem közérdek is.

ez a közhasznú könyv fejezetenként foglalkozik hazánk energiahelyzetével, öt éves energiagazdálkodási programunkkal és azokkal a fontos gazdálkodási, takarékosági lehetőségekkel, amelyeknek kihasználása az iparon, a mezőgazdaságon, a közlekedésen, az építőiparon, a lakosságon múlik. a könyv bepillantást enged az energiatakarékos készülékek és berendezések hazai gyártásáért felelős ipari háttér megteremtésének körülményeibe, a szervezett takarékoság és társadalmi összefogás lehetőségeibe. a kiadvány függeléké közli az öt éves energiagazdálkodási feladatok megvalósításának akcióprogramját, követésre méltó példákat a mezőgazdasági energiaracionalizálás eredményeiből, ismerteti az afit fogyasztásmérő és porlasztó-beállító szolgáltató

hálózatát és bemutatja az energiaracionalizálási beruházások legnagyobb fővállalkozóit.

a kiadványt 20 ezer példányban nyomtatták ki, s az érdeklődők utánvétellel megrendelhetik az idegenforgalmi propaganda és kiadó vállalat terjesztési osztályánál /1545 budapest, gyarmat utca 52./, s hozzájuthatnak a vállalatnak a corvin áruházban fenntartott kiadványárusító helyén is./mti/

-.-

-1-

bb.2. magyar művészek külföldön

i/is/tr/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

mintegy kéttucatnyi országból érkezett meghívásnak tesznek eleget ezekben a napokban, hetekben a magyar zeneművészek, énekesek, táncosok. ma:ndel róbert ritka hangszerével, a tekerőlanttal a német szövetségi köztársaságban mutatkozik be, augusztus 6.-i londoni estjét követően az nszk-ban ad hangversenyt kossuth-díjas zongoraművészünk, kocsis zoltán. skóciából érkezett meghívás sándor jános, az operaház karmestere részére, aki augusztus közepéig aberdeenben vendégszerepel.

julius 20-án kezdődött és augusztus végéig tart a kisz központi művészegyüttes rajkó zenekarának 28 előadásból álló turnéja japánban, s ugyancsak a távolkeleti országba utazik augusztus 17 és 20 között harangozó gyula, az operaház magántáncosa. három fellépésének színhelye tokió, nagoya és osaka.

egyaránt népszerűsítési fellépései során a könnyű- és komolyzenét a nagybőgő, utazó követe, : pege aladár. augusztusban több alkalommal lép p-ódiumra az nszkban és ausztriában. szintén ausztriában vendégszerepel augusztus 23-ig az állami operaház balett-együttese.

a magyar rádió fuvós-ötöse a franciaországi colmarból, az éder vonósnégyes pedig helsinki-ből érkezett meghívásnak tesz eleget. az állami hangverszenyzenekar ferencsik jános vezetésével nyugat-európai turnén vesz részt; augusztus 22-től franciaországban, olaszországban, ausztriában és svájcban lépnek fel. két svájci koncertjükön ránkí dezső és csatlakozik az együtteshez. a magyar zongoraművészet másik két reprezentánsát, jandó jenőt, és baranyai, lászlót a pragokonzert hívta meg egy-egy hangversenyre mariansk: lázneban gulyás dénes augusztus 20 és 26 között a hamburgi operaház cosi fan tutte című előadásán szerepel.

a hónap utolsó napjaiban a bartók kvartett utazik: augusztus 27 és 31 között képviselik a magyar színeket az edinburghi fesztiválon./mti/

.-.

-2-

bb.3. sortatarozások, felujítások a bel.városban

i/cs/ve/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

a jelenlegi tervidőszakban 2,6 milliárd forintot fordíthat az v. kerületi tanács és ikv a lakóházak felujítására - ez jóval több, mint az előző ötévi pénzösszeg. a belvárosban található ugyanis budapest legrégebbi, s szinte legértékesebb épületei, átlagos életkoruk meghaladja a 100 esztendő. ezek az épületek fokozatosan mennek tönkre - a korábbi években is gyakori vakolatomlások, tetőbeázások, s a nyílászárók elhasználódása mellett egyre sűrűbb a földemek, függőfolyosók megroppanása, a főfalak megrepedése. jelenleg több mint 24 ezer négyzetméternyi biztosítóállvány támasztja a falakat a kerületben, s csaknem 300 lakás van aláducolva. ezen a helyzeten az erőfeszítések ellenére sem sikerült változtatni eddig. mivel az ikv jóval több pénzt használhat fel, a következő öt esztendőben igyekeznek az elmaradásokat is pótolni.

előnyben részesítik az eddig még fel nem ujitott 3087 házat, illetve helyiséget, s folytatják a sor- és tömbtatarozásokat is. kívül-belül felujítják például a bajcsy-zsilinszky ut és a marx tér épületeit. a belvárosi rekonstrukció során tatarozzák a dunaparti új szállodák környékén álló házakat is. a városrész déli részén új köntösbe öltöztetik a kecskeméti és a királyi pál utca határolta tömböt, a kossuth lajos utca - magyar utca - reáltanoda utca határolta körzetet, a veress pálné utcai épületeket, s elkezdik a molnár utcai tömb tatarozását. az épületek felujításával egyidőben felméri az is: hol lehetséges a tetőtérbeépítés vagy emeletráépítés. a jelenlegi számítások szerint ilymódon mintegy 20 lakást alakíthatnak ki.

a tanács és az ikv e feladatok maradéktalan teljesítését az eddiginél takarékosabb gazdálkodással, a munkák határidejének csökkentésével, a munkaerő és a feladatok jobb összpontosításával kívánja elérni./mti/

.-.

bb.4. jegyek, blokkok - hulladékpapirból

i/os/tr/sl/zsu hgy

1981. augusztus 8.

házánkban egy tonna papir előállításához csaknem fél tonna ujságpapirt, hullámpapir-lemezt, színes brossurákat használnak fel a papirgyárak. az 50-50 százalékos gyártási aránnyal a papiripari ágazat a magyar ipar átlagos 3-8 százalékos hulladékfelhasználásához viszonyítva, az élvonalban áll. a külföldi összehasonlításokban is előkelő helyet foglal el, a hulladékpapir újrahasznosításában a világ első 5 országának papiripara között van.

//folyt.köv./

-3-

bb.4./jegyek ... folyt./zsu

a hulladékból kivont rostok újbóli felhasználása a hazai cellulózzal való takarékoskosságot és a külföldi beszerzések csökkentését szolgálja. ez mindenképpen népgazdasági érdek, mivel évi papirtermelésünk csaknem 440 ezer tonna. a hulladékpapir felhasználásának fokozására a papiripari vállalatnál - az elmúlt esztendőben végrehajtott rekonstrukciók során - több olyan papírféleség előállításának korszerű feltételeit teremtették meg, amelyek jórészt másodlagos nyersanyagokból készülnek. így például a hullámpapírok, papirkartonok alapanyaga 80-90 százalékból, a crepto toaletti-papíré pedig teljes egészében hulladék. ma már a papirgyártás strukturájában - amit alapvetően a jelenlegi fogyasztói igények határoznak meg - a hulladékfelhasználás területének tekinthető. kutatóintézeti kísérletek bizonyítják ugyanis, hogy minden papir előállításánál létezik egy olyan keverési arány, amelynek még nem romlik a minőség. ez azonban korántsem jelenti azt, hogy több papirhulladék hasznosítására már nincs lehetőség. a teljesen hulladékból készült papírok ugyan kétségtelenül gyengébb minőségűek, de felhasználási területük lényegesen nagyobb lehetne a jelenleginél. külföldön már régóta használnak például a szürke vagy színes - hulladékból gyártott - írónyomópapírokat, villamosjegyeket, hivatali jegyzetlapokat. a papiripari vállalat kutatóintézetének munkatársai kiszámították, hogy nálunk évente mintegy 4 ezer tonna hazai, de főleg külföldi cellulóz-rostot lehetne megtakarítani azzal, ha a köztekezésben, a kereskedelemben, hivatalokban használt jegyek, cédulák jórészt csak hulladékból állítanák elő. a kutatóintézetben már megkezdtek az erre vonatkozó kísérleteket, egyebek közt például az autóbusz-jegyek előállítási technológiájának kidolgozására. a kutatási munka várhatóan egy év múlva fejeződik be. a teljesen hulladékból gyártott, gyengébb minőségű papírok mennyiségének növelése a jelentős megtakarítás mellett lehetővé teszi az igazán fontos, és esztétikai igénytel készülő papírok minőségének javítását. ezek gyártására így több friss cellulóz-rostot használhat fel a papiripar./mti/

-. -

bb.5. vakációs programok a művelődési házakban

i/kj/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

a szünidő utolsó heteiben is változatos programra invitálják a gyerekeket a budapesti művelődési intézmények. a fővárosi művelődési ház a nyáron a napközis táborok lakóinak rendszeresen mutatott be filmeket. a fehérvári uti mesemoziban a xi. kerületi napközisek legközelebb - augusztus 13-án - a nagysikerű kipling-regény, a dzsungel könyve filmváltozatát tekinthetik meg.
/folyt.köv./

-4-

bb.5./vakációs ... folyt./zsu

a művelődési ház több mint egy évtizede látja vendégül a kicsiket, s egy-egy előadáson 350-400 kisdíák is részese a vetítéseknek. a ház szakmunkástanulókat és szakközépiskolásokat tömörítő társasági klubja augusztus 10. és 23. között a tagok részére különösen találkozt szervez zebegényben, a szőnyi istván emlékmúzeum táborában.

a vi. kerületi napközisek szabadidejének hasznos eltöltéséről többek között a postás művelődési központ munkatársai gondoskodnak. a hárshegyi táborban a vakáció hátralévő idejében is hentes tartanak filmvetítéseket, játékos-zenés összeállításokat, s kézimunkafoglalkozásokat szerveznek, amelyeken a gyerekek szakvezetők irányításával készítik el alkotásaikat. vasárnaponként a benzur utcában várja a kicsiket a tizen aluliak klubja.

kőbányán a diákok valamennyi korosztályára gondoltak az idei szezomban, s még a nyár végén is számos műsor között válogathatnak a gyerekek. bohócok, bűvészek és bábosok szórakoztatják a városrész kisiskolásait augusztus 16-án délelőtt a csajkovszkij parkban. ugyanitt, valamint a barátság parkban háromnapos rendezvényt szervez a pataky istván művelődési központ augusztus 20. és 22. között. délutánonként népszerű együttesek, előadóművészek bohócok, bábosok szórakoztatják a gyerekeket./mti/

-. -

bb.6. ismét: riporter kerestetik

i/kj/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

ismét megrendezi a televízió tehetségkutató vetélkedőjét „riporter kerestetik”, címmel. az érdeklődő, tehetséget, elhivatottságot érző fiatalok jelentkezését szeptember 10-ig várja a magyar televízió.

a jelentkezőknek részletes önéletrajzot és igazolványképnél nem kisebb méretű fényképet kell beküldeniük, s mellékelniük kell a lapokban, a rádióban, a televízióban már publikált munkáik jegyzékét. jelentkezési feltétel a betöltött 18. év és legalább középiskolai érettségi bizonyítvány. az előzetes meghallgatás során előnyben részesülnek a felsőfoku végzettséggel, és nyelvismerettel rendelkező fiatalok.
/folyt.köv./

-5-

bb.6./ismét ... folyt./zsu

a riporter kerestetik első selejtezőjét októberben rendezik meg budapesten. a szakmai zsűri itt jelöli ki azt a husz versenyzőt, aki a hat nyilvános televíziós fordulóban a közönség előtt is számot adhat képességéről. a döntőt a tervek szerint december végén rendezik meg.

öt évvel ezelőtt rendezte meg a televízió utoljára a népszerű tehetségkutató játékot. ujdonság most, hogy a nyertesek szakmai tanfolyamra is beiratkozhatnak./mti/

... az értékes jutalmak mellett

bb.7. könyvek a kortársi magyar képzőművészetről

i/km/jk/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

a képzőművészeti alap kiadóvállalata kiemelt feladatának tekinti a kortársi magyar képzőművészet népszerűsítését, a legfrissebb irányzatok, alkotások közzétételét könyvalakban. a 65. kötetéhez érkezett a mai magyar művészet című sorozat uri ibolyának gráber margitról írt kötetével. a könyv a mai magyar festőtársadalom idősebb nemzedékének nagytehetségű alkotóját mutatja be. a festőnő a kezdetben maga választotta természetelvonó festészet mellett tartott ki. a művészettörténészek a posztnagybányai nemzedékhez sorolják, az ő utjukon haladt tovább.

hegyi lóránd nádler istvánról írt monográfiát. az alkotó munkáira kezdetben a párizsi lírai absztrakció hatott, később e hatást a magyar népművészet hagyománya váltotta fel. az 1970-es évek elején festett képeit az erős, szikrázó színhasználat jellemezte, az évtized közepére színei azonban egyszerűsödtek, festészete komorabb lett. a szerző nádler istván pályájának teljes bemutatására törekszik, s képet ad azokról a külföldi és hazai törekvésekről is, amelyek az alkotó munkásságával összefüggésbe hozhatók.

az 1970-es évek elején feltűnt banga ferenc grafikus viszonylag gyorsan tekintélyt szerzett magának a művészeti életben. a kritikusok szerint sikerét elsősorban őszinte, a gyermekrajzok naivitására emlékeztető formálásmódjával érte el. stílusa az idők folyamán groteszk, irónikus felhangot kapott, bűmfordi figurái egyre bonyolultabb gondolatok kifejezésére lettek alkalmassá. banga ferencet németh lajos, az elte művészettörténeti tanszékének vezetője mutatja be most megjelent könyvében.

az ugyancsak fiatal festőnemzedékhez tartozó molnár sándor többirányú munkájáról, szerteágazó tevékenységéről fábián lászló írt kismonográfiát./mti/

...
-6-

bb.8. bkv közlemény

i/ri/gk/dg/zsu hgy

1981. augusztus 8.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy felsővezetékjavítási munkák miatt villamos viteldíjjal autóbuszokat közlekedtet: augusztus 10-11-re, 11-12-re, 12-13-ra, valamint 13-14-re virradó éjjel 21.30-tól 1.10 óráig a 69-es villamos helyett máv-telep - ujjalota végállomás között. a 12-es jelzésű villamos helyett 10-11-re virradó éjjel 21.20 órától 0.25 óráig angyalföld kocsiszín - rákospalota végállomás között ugyancsak autóbuszok közlekednek. augusztus 10-13-ig 8.30-tól 13.30-ig a 30-as jelzésű villamos helyett a határ ut - török flóris utca - szabótelep végállomás között, valamint a 31-es és 52-es jelzésű villamosok helyett a határ ut, török flóris utca - pacsirta telep végállomás között. augusztus 10-15-ig 21 órától 4.50 óráig a 18-as és 49-es jelzésű éjszakai villamosok helyett a moszkva tér végállomás - szarvas tér között, valamint az 59-es és 61-es jelzésű villamosok helyett közlekedik autóbusz a vonal teljes hosszában. a 49-es jelzésű villamos vonalán 13-14-re virradó éjjel 23 órától 5.10 óráig jár a villamospótló busz.

ugyancsak autóbuszok közlekednek trolibuszok helyett augusztus 11-12-re, 12-13-ra és 13-14-re virradó éjjel 20 órától 3.40-ig a 72-es jelzésű trolibusz helyett a thököly ut - máv-körház között, a 75-ös járat helyett thököly ut - váci ut végállomás között, valamint a 79-es jelzésű trolibusz helyett a garay utca - jászai mari tér végállomás között.

/mti/

bb.9. naponta fél centimétert apad a velencei-tó

dáv/kz/zsu hgy

1981. augusztus 8.

a már több mint egy hete tartó kánikulában fél centimétert apad naponta a velencei-tó. a pénteki mérések szerint átlagos vízmélysége 1.46 méterre apadt. ez még jónak mondható, de a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság már felkészült arra, hogy ha tovább tart a forróság, a pátkai tározóból - a tó vízkamrájából - pótolja az elpárologtatt vizet. a pátkai tározót július elején leengedték, ezért előbb a zámolyi tározóból fel kell tölteni. ez megkezdődött./mti/

...
-7-

bb.10. alkalmi dinnyeárudák az országutak mentén

dáv/kz/ig hgy

1981. augusztus 7.

alkalmi dinnye- és gyümölcsárudák nyíltak a fejér megyei országutak mentén: a dunántúli megyében a híres dinnye-termő területeken - cece, vajta, nagykarácsony, Lovasberény környékén szinte minden kilométerkőnél vásárolhatnak üdítő, szomjat oltó mézédés sárga vagy görögdiinnyét az autósok. a falusi porták előtt friss gyümölcsöt is kínálnak az utak vándorainak. az alkalmi gyümölcsárusító helyeknek nagy sikere van: ezeken a helyeken ugyanis frissen szedett, s bolti árunál olcsóbb gyümölcshöz, dinnyéhez juthatnak hozzá a kirándulók./mti/

bb.11. szélkerék a legelőn

cser/kz/ig hgy

1981. augusztus 7.

szélkerék emeli ki a vizet a 6 méter mélységű kutból a lébenymiklósi termelőszövetkezet 350 szabadján tartott szarvasmarhájának itatására. a több méter magas oszlopra függesztett szélkerék egy rudazattal és szivószerkezettel kiegészítve emeli ki a kutból és juttatja az itató edényekbe a vizet. ha többet hoz a felszínre annál, amennyit az állatok megisznak, akkor a feleslegből 3.000 litert a szélcsendes időszakokra tárolnak, a többit pedig az öntözőcsatornába vezetik, s így hasznosítják./mti/

bb.12. teljes virágzásában a rizs

end/kz/ig hgy

1981. augusztus 7.

a tartós kánikula kedvez szolnok megye egyik fő növényének, a rizsnek. a vizi gabona jelenteg a teljes virágzás stádiumában van, s ha néhány napig még tart a meleg idő jó lesz a magkötődés is. a vidék nagyüzemei az időjárás kedvező hatását korszerű termelési technikai módszerek alkalmazásával erősítik. a karcagi május 1. tsz-ben eddig nyolc-tíz alkalommal árasztották el a táblákat s négy ízben permetezték végig a táblákat a rizs kártevőit pusztító vegyszerekkel./mti/

- . -
- 8 -

repülőgépről

bb.13. délszláv néprajzkutatók és művészeti együttesek programja

i/me/z/gw hgy

1981. augusztus 8.

hétfőn a győr-sopron megyei kórházán megnyitják a negyedik délszláv néprajzi gyűjtőtábort. egyetemi és főiskolai hallgatók, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének aktivistái, néprajz kutatók irányításával felkutatják az ország nyugati részén élő horvátok értékes néprajzi hagyományait. tárgyi és szóbeli emlékeket gyűjtenek bezenyén, kimlén, fertőhomokon és hidegségen. a közelmultban a mohácsi délszláv bázismuzeum munkatársai a vas megyében élő szlovénekknél őrzött régi használati tárgyakat mentették meg a kallódástól. a harmadik néprajzi tábor résztvevői pedig a bács-kiskun megyei bunyevácok portáin kopogtattak be hasonló réllal.

a tököli ének-zene és táncegyüttes a délszláv nemzetiségek lakta településeken szerepel majd a következő hetekben, azután szeptember 16-án részt vesz a vinkovci ősz című rendezvényen. a vendéglátó helybeli amatőr együttes viszonzza majd a tököliek látogatását. jugoszláviai vendégszereplésre készül a fáklya nemzetiségi együttes is: a horvátországi népművelési intézet meghívására augusztus 28 és 31-e között lipovljani nemzetiségi találkozón lép fel. egyébként itt vendégül látják minden évben a szomszéd országokban élő nemzetiségek képviselőit.

a német nemzetiségi együttesek programjai is figyelemreméltóak. a soroksári német táncsoprot például augusztus 22-én a tolna megyei pári és tamási községben mutatja be produkcióját. törökbálinton, mórton és gánton szeptember 3-8.-a között az ndk-beli sonnebergi rádiógyár 36 tagú fuvószenekara mutatkozik be a törökbálinti fuvószenekar ndk-beli vendégszereplésének viszonzásaként.
/mti/

bb.14. öntözik a tarcali szőlőket

kör/kz/gw hgy

1981. augusztus 8.

egy-egy kiadás, áztató esőnek megfelelő mennyiségű mesterséges csapadékot kap tarcal határában a mostani kánikulában a tokaj-hegyaljai állami gazdaság mintegy háromszáz hektár szőlője. a hárslevelűvel és sárga muskotálllyal beültetett kordon művelésű nagyüzemi táblákra a kora rajnai, valamint az alkonyati órákban csepegtető öntözéssel adagolják az éltető vizet. erre most azért van különösen nagy szükség, mert a bogycok most vannak kifejlődőben, s csaknem tíz napja nem hullott számottevő eső ezen a vidéken. a vizet a tarcali öntözőfürtön keresztül a tiszából juttatják az ültetvényekre.

/mti/

08.17/gw

08.17/gw
08.17/gw

- . -
- 9 -

bb.15. ezer kut a szegedi olajmezőn

dob/kz/gw hgy

1981. augusztus 8.

a szegedi szénhidrogén medencében lemélyítették az ezredik olaj-és földgázkutat a kőolajkutató vállalat szegedi üzemének olajbányászai. ezzel a medence kitermelésének másfél évtizede alatt együttesen két millió méterfuratot készítettek, elsősorban szeged-algyő, üllés, valamint a város lakott területe alá. az épületek alól, valamint a tiszta és a maros folyók medre alól több mint száz, ugynevezett irányított ferdefurással mélyített kut segítségével termelik ki az olajat és a földgázt. munkájuk nyomán az ország legnagyobb szénhidrogén medencéje alakult ki a területen, amelynek termelése az idén másfél millió tonna olaj, s több mint három milliárd köbméter földgáz. a kutató olajbányászok a területen jórészt megoldották a feladatukat, s átcsoportosították őket az ország keleti, főként jelentős földgázkészleteket ígérő területeire. szeged környékén, a korábbi tizenhat furóberendezésből már csupán négy található. ezekkel elsősorban azon dolgoznak, hogy még az idén befejezzék az üllési földgázmező kutatását, amelyet az újabb eredmények alapján az ország legjelentősebb gázmezői közé sorolnak.

/mti/

- . -

bb.16. új intézmény tatabányán - mozgássérült gyerekeknek

ráb/kz/gw hgy

1981. augusztus 8.

mozgásterápiás foglalkoztatót hoztak létre társadalmi összefogással tatabányán a mozgássérült gyerekek részére. a városi tanács kezdeményezésére épített intézményben ugynevezett konduktív pedagógiai és gyógytorna ambulanciát rendeztek be. azokkal a kicsinyekkel foglalkoznak itt a szakemberek, akik veleszületett, vagy szerzett betegség miatt képtelenek a normális mozgásra. megtanítják őket mindenekelőtt az alapvető mozgásokra, a helyes járásra, a tárgyak megfogására. a tapasztalatok szerint a rendszeres mozgásneveléssel remény nyílik arra, hogy a gyerekek idővel óvodába és iskolába is járhatnak.

egy régi, megüresedett rendelő átalakításával a városi tanács építőipari üzemének szocialista brigádjai rekord idő, egy hónap alatt társadalmi munkában készítették el a mozgásterápiás foglalkoztatót. a tatabányai építőipari szövetkezet a foglalkozásokhoz nélkülözhetetlen segédeszközöket állította elő, több bölcsőde dolgozó a helyiségek díszítéséből vállaltak részt. az új ambulancián szeptember elsejétől fogadják a mozgáskorlátozott gyerekeket. /mti/

08.30/gw

- . -

- 10 -

09⁰⁰
as

bb.17. gosztonyi jánosnak, a magyarok világszövetsége főtitkárának nyilatkozata a iv. anyanyelvi konferenciáról

han/gw az

1981. augusztus 8.

szombaton elutaztak pécsre a iv. anyanyelvi konferencia hazai és külföldi vendégei.

a rendezvény zárultával gosztonyi jános, a magyarok világszövetségének főtitkára nyilatkozott hajnal irénnek, a magyar távirati iroda munkatársának, az anyanyelvi konferencia ötnapos munkájáról:

- a konferencia sikeres munkát végzett. érdemi vita alapján alakult ki a közös állásfoglalás, amit a konferencia egységesen elfogadott zárónyilatkozata tartalmaz. a sikert bizonyítja, hogy a konferencia újraelasztotta az eddigi védnökséget, ezzel is mintegy hangsúlyozva, hogy jónak tartja az elmúlt tíz esztendőben követett utat, és nem kíván ezen változtatni.

- az anyanyelvi mozgalom szerény közreműködésének eredménye is, hogy az első anyanyelvi konferencia óta eltelt évtized hazánk és a nyugat-európában, illetve a tengerentúli országokban élő magyarok között az anyanyelvi és kulturális kapcsolatok alakulásában nagyon fontos időszak volt. ebben természetesen kiemelkedő szerepe van azoknak a külföldi magyaroknak, akik ezt a munkát vállalták, sokszor áldozatok árán, szélső jobboldali emigráns körök támadásainak kitéve. velünk együttműködésben alakították, fejlesztették ki a mozgalom rendezvényeinek rendszerét, és azt a tankönyv-családot is, amelyet ma már eredményesen használhatnak külföldön a magyar nyelv tanítására.

- a konferencia sikere egyben azánk, a magyar népköztársaság általános politikájának is sikere. az anyanyelvi mozgalom céljai elérésében ugyanis államunk, kormányunk rugalmas és megértő politikájának nagy szerepe van. ez megmutatkozik abban az elhatározásban, hogy szerény anyagi eszközeinket is igénybe véve, segítsünk a világban mindezokra, akik magyarságukat, anyanyelvüket, magyar kultúrájukat meg akarják őrizni és azt gyermekeikre, unokaikra is tovább kívánják származtatni.

- a konferencia öt napos tanácskozása során természetesen rengeteg kérdés felvetődött. sok vélemény, javaslat hangzott el, s nemcsak az anyanyelvi mozgalom ügyében.

/folyt.köv./

10.00/gw

- 11 -

10⁰⁰
gw

bb.17. /gosztonyi jánosnak afolyt./gw

- ami a mozgalom továbbfejlesztésével kapcsolatos javaslatokat illeti, ezeket gondosan mérlegelni, elemezni fogjuk. a konferencia egész anyagát a szokásos módon publikálni kívánjuk és erről a magyarok világszövetsége, illetve az anyanyelvi mozgalom kiadványaiból a magyar közönség is képet kap. természetesen eljuttatjuk azokhoz is, akik külföldön vesznek részt a mozgalomban.

- nagyon sok javaslat hangzott el azzal összefüggésben, hogy munkánkat igazítsuk jobban a realitáshoz: vegyük figyelembe, hogy a második, vagy harmadgeneráció már nem, vagy csak alig beszél magyarul. ezért a jövőben helyezünk nagyobb hangsúlyt arra, hogy a magyart mint második nyelvet tanítsák és célul az alkotó szintű kétnyelvűséget tűzzük ki.

- sok szó esett arról, hogy munkánkban a magyar nyelv oktatása kapcsolódjon jobban a legtagabb értelemben vett magyar kultúra megismertetéséhez. a tapasztalatok szerint például a néptánc, kivált a fiatalok körében rendkívül népszerű. ezen keresztül igen sok fiatal kötődik szülei vagy nagyszülei hazájához, a magyar kultúrához, olyanok is, akik magyarul alig beszélnek.

- ugyancsak fontos és lényeges, hogy a hazai honismereti és helytörténeti munka mintájára, valami hasonló induljon meg külföldön is és kezdjük el - amíg nem késő - a nagyobb külföldi magyar népcsoportok történetének feldolgozását - fejezte be nyilatkozatát gosztonyi jános.

/mti/

- . -

bb.18. százéves plakátok kiállítása szentesen

tób/az/gw az

1981. augusztus 8.

szentesen az ifjusági és művelődési házban szombaton nyitották meg a kulturális plakátok 1880-tól napjainkig című kiállítást. a helyi levéltár gyűjteményéből válogatott anyag zöme a múlt századból való. a legrégebbek egy évszázadosak, s a hajdani mezőváros mezőgazdasági jellegű kiállításaira: termények és tenyészállatok bemutatójára invitálták a közönséget. ezenkívül számos cirkusz-, mozi- és sportplakát látható az augusztus 29-ig nyitva tartó tárlaton.

/mti/

- . -

10.39/gw

- 12 -

10.10
Pa

bb.19. balesetek

i/os/gw pá/ az

1981. augusztus 8.

szombaton hajnalban a komlói zobák bánya-üzemében gázrobbanás történt. a vizsgálat eddigi adatai alapján megállapították, hogy az üzem mintegy 650 méter mélységben lévő váratában a biztonságos munkavégzéshez szükséges ugynevezett provokációs robbantást hajtottak végre. ezt követően, eddig ismeretlen okból nagyerejű gázkitörés következett be, aminek következtében a robbantást végrehajtók közül bota jános 27 éves vājár, komlói lakos és mayer jános 51 éves vājár, erdősmecskei lakos a helyszínen meghalt, duzzi istván 47 éves komlói lakos életveszélyes szénmonoxid mérgezést szenvedett. a gázkitörés időpontjában a komlói légaknánál dolgozó két hegesztő könnyűégsi sérülést szenvedett.

szabadbattyán külterületén az m7-es autópályán pusztai lászló 24 éves gépkocsivezető, zalaegerszegi lakos a vállalat tehergépkocsijával a leálló sávon álló személygépkocsinak ütközött. a személygépkocsi mellett tartózkodó dusán mily 36 éves és koniár zdenek 19 éves csehszlovák állampolgár a helyszínen meghalt. a személygépkocsiban ülő négy csehszlovák állampolgár könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint pusztai a tehergépkocsi vezetése közben elaludt. pusztai lászlót a rendőrség őrizetbe vette.

hódmezővásárhelyen juhász erzsébet 12 éves tanuló, lakásuk udvarán, a kutra szerelt szivattyus villanymotorhoz ért, és halálos áramütést szenvedett. a baleset körülményeit szakértő bevonásával vizsgálják.

baja térségében, a dunán, sümegi márton 43 éves csomagoló bajai lakos három társával motorcsónakázás közben szenvedett balesetet. a motorcsónak süllyedni kezdett, sümegi márton a vízbe fulladt, három társának sikerült a partra usznia.

üllő belterületén a galica bányatóban németh mihály 42 éves rakodómunkás és ifj. boda pál 12 éves tanuló, helyi lakosok fürdés közben a vízbe fulladtak.

tóth lászló 4 éves oroszlányi kisgyerek az oroszlányi hőerőmű hőtavába fulladt. a balesetek körülményeit a rendőrség vizsgálja.

/mti/

10.49/gw

- . -

11.05
Pa

bb.20. az mszmp kb üdvözlő távirata

i/dg/gw az

1981. augusztus 8.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a szenegáli függetlenségi munkapárt alakuló kongresszusát.

/mti/

- . -

bb.21. átadták a büki üdülőszövetkezet első épületét

lér/gw az

1981. augusztus 8.

szombaton ünnepélyesen adták át rendeltetésének a büki termál üdülőszövetkezet első épületét, az országban elsőként - 1978. szeptemberében, csaknem hétszáz taggal - megalakult szövetkezet tagjainak száma az alapítás óta folyamatosan nő, a tervek szerint négy üdülőtelepet hoznak létre a gyógyvizéről híres bük-fürdőn, az első szövetkezeti tulajdonban lévő háromszintes, hetvennégy lakrészes üdülő előregyártott téglablokk elemekből készült, használati jogát 646 szövetkezeti tag kötötte le, fizette be.

az épületek, a lakrészek s a berendezési tárgyak közös tulajdont képeznek, az építési költség így megoszlik, s a kisebb jövedelmű dolgozók is tagjai lehetnek a szövetkezetnek, minden tagnak, családnak évente egy hónap üdülési joga van, tehát egy-egy lakrészt tizenkét tulajdonos vehet igénybe évente.

/mti/

- . -

bb.22. fülemüle sitke s jégmadár nyomában - kapuzárás a hansági madártani táborban

cser/gw az

1981. augusztus 8.

szombaton zárt kaput az v. hansági madártani kutató tábor, amelynek lakói - egyetemisták, középiskolások és munkásfiatalok - tizenöt napon át másfél száz madárfaj viselkedését, szokásait figyelték, s 30 fajbeli ezer madarat meg is gyűrűztek, megfigyeléseikkel értékes információkhoz juttatva a hivatásos madártani szakembereket.

a 300 hektárnyi szigorúan védett terület - a fehér tó és környéke - nemzetközi madármegfigyelő hálózat egyik kutatóbázisa, egészen ritka madarak találhatók itt: törpegének, fülemüle sitkék, nagykovácsok, feketeharkályok és jégmadarak; ez utóbbiak a közeli rábca partoldalában költenek. /mti/

11.43/gw

- 14 -

12.05
12.05

bb.23. a mmot távirata

tr/dg/gw az

1981. augusztus 8.

1956. augusztus 9-én dél-afrika és namibia asszonyai nagyszabású tüntetést szerveztek az apartheid-rendszer fel számolásáért, azóta a világ haladó erői minden évben megemlékeznek e napról, az idei, 25. évforduló alkalmából a magyar nők országos tanácsa, az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság üdvözlő táviratot küldött az afrikai nemzeti kongresszusnak és a namibiai felszabadítási szervezetnek, a táviratban leszögezték: a magyar nép szilárd meggyőződése, hogy a nem is távoli jövőben bekövetkezik a nap, amikor a világ haladó erőinek a támogatásával namibia népe függetlenné válik, és dél-afrika évszázadokon át elnyomott és kizsákmányolt népei szabadon kezükbe vehetik sorsuk irányítását.

/mti/

- . -

bb.24. nyári vásár - a készlet nagyobb része már elfogyott

i/os/pá/gw az

1981. augusztus 8.

félidejéhez érkezett a nyári ruházati vásár, az első héten a székelyudvarhelyi, áruháza a tavalyihoz hasonló nagy forgalmat bonyolítottak le, a vásári árukészlet jelentősen megcsappant, a 30-40 százalékkal olcsóbban kínált nyári holmik nagyobbik fele már gazdára talált, az igazi nyári idő egyaránt kedvezett a vásárlóknak és a kereskedőknek: a vevők olyan ruhadarabokkal gazdagíthatták ruhatárukat, amelyeket még ebben a szezonban viselhetnek, az üzleteknek pedig készleteik gyors csökkenése lehetőséget nyújt az őszi-téli áruk mielőbbi beszerzésére.

a centrum áruháza első heti vásári forgalma elérte a tavalyit, a fővárosi és 35 vidéki centrum áruházban eddig a nyári női ruhákból, fürdőruhákból, strandöltözékekből vásároltak a legtöbbet, keresettek a rövidujjú férfiingek is, nagyrésztük már elkelt, sikerük volt az olcsóbb női, férfi szandálok, sok gyermek ruhatára pólókkal, ingekkel, nyári ruhákkal, könnyű öltönyökkel egészült ki a vásár alatt.

a skála áruházban divatos répanadrágok, ballonzekék, vikendöltözékek voltak a lekapósabbak, sok fogyott a nyári kartonruhákból, fürdőruhákból is, a „vásári” férfi szandálok 80 százaléka elkelt már, a női lábbelikből azonban még a második héten is nagy választékot kínálnak, slágercikk volt a színes ágynemű, amelyet csak az első héten árultak olcsóbban a skálában, több tizezer garnitúra fogyott el belőle.

/folyt.köv./

12.09/gw

- 15 -

12.15
12.15

bb.24. /nyári vásár -folyt./gw

budapest ötvennégy aranypók-üzletéből a fürdőruhák, rövidujju ingek, pólók 80 százaléka elfogyott már. van választék viszont még a hosszúujju szintén olcsóbban kínált férfiingekből és a hűvösebb időben hordható kötöttárukból, fehérneműkből.

a luxus, a verseny, a csillag és a textilház vásári forgalma is elérte a tavalyi vásár első hetét. gazdára talált a könnyű nyári női és férfiruhák, öltönyök többsége, sok elkelt a női cipőkből, bluzokból, a férfi nyári ingekből és a fehérneműkből. a méterárak, ágyneműk, lakástextiliák vásári készlete is jelentősen megfogyatkozott. összességében az első héten a vásári kínálat 60-70 százaléka elkelt, helyükön a vásárlók a jövő héten már az első őszi-téli ruházati cikkeket találják.

/mti/

bb.25.

t á j é k o z t a t ó

az ötnapos munkahét bevezetésével kapcsolatban felmerült egyes kérdésekről

i/sl/gw st

1981. augusztus 8.

az ötnapos munkahétre történő felkészülés során a gazdálkodó szervek részéről több kérdés merült fel az egyes rendelkezések alkalmazásával kapcsolatban. e kérdések elsősorban a munkaidő hosszával, a munkaközi szünettel, az 1981. évi áttérés lehetőségével és az áttérés módjával összefüggésben vetődtek fel.

a felmerült kérdésekkel kapcsolatban a következő tájékoztatást adták a munkaügyi minisztériumban:

az ötnapos munkahét bevezetéséről és az ezzel kapcsolatos munkaidő módosításról szóló minisztertanácsi határozat az eddig általánosan érvényes 44 órás heti törvényes munkaidő 42 órára történő csökkentését, a két vagy ennél több műszakban, valamint folyamatos munkarendben foglalkoztatott dolgozók 40-44 órás munkaidejének 40-42 órában való meghatározását írta elő. ez utóbbi keretek között a gazdálkodó szerv dönt a munkaidő hosszáról, sajátosságainak és lehetőségeinek figyelembevételével.

/folyt. köv./

12.26/gw

- 16 -

12⁴⁵
pa

bb.25. /tájékoztató.....1.folyt./gw

változatlan maradt az általánosanál hosszabb munkaidőben foglalkoztatottakra vonatkozó szabály, ami szerint a munkáltató az egészben vagy részben készenléti jellegű munkakörökben az általánosanál /az ötnapos munkahétre történő áttérés után heti 42 óránál/ hosszabb munkaidőt állapíthat meg. ebből az is következik, hogy az eddig heti 44 óránál hosszabb munkaidőben foglalkoztatott dolgozóknál nem kell a munkaidőt csökkenteni. e körben a munkaidőt továbbra is a kollektív szerződésben, munkaügyi szabályzatban vagy a munkaszerződésben kell meghatározni, ami természetesen rövidebb is lehet az eddiginél.

az egészségre ártalmas munkakörben foglalkoztatott dolgozók munkaideje általában nem csökken, tekintettel arra, hogy e területeken a munkaidőt nem az általánosan érvényes munkaidő hossza, hanem a munkakör jellege határozta, illetve határozza meg. /e körben azoknak a dolgozóknak a munkaideje csökkenthető, akiket több műszakos munkarendben foglalkoztatnak és az áttérés előtti munkaidejük meghaladta a 40 órát/.

az ötnapos munkahét bevezetésével kapcsolatos munkaidő-csökkentés mellett - az eddigiektől eltérően - a munkaközi szünet egyetlen dolgozó csoportnál sem része a törvényes munkaidőnek, a gyakorlatban sok esetben bizonytalanságot okoz a munkaközi szünet értelmezése, mert esetenként nem csak az étkezésre szolgáló, hanem az egyéb, a normába beépített, illetve a normák megállapításánál figyelembe vett szüneteket is munkaközi szünetnek tekintik.

a munkavégzés sajátosságaiból fakadóan az egyes műszakokat pihenés céljából, egészségügyi szempontokból - a teljesítménykövetelményekbe, időbéreseknél a munkavégzés rendjébe épített - meghatározott időtartamu szünetekre megszakítják. /ezen idő alatt a dolgozók pihenhetnek, tornázhatnak, tizóraizhatnak, uzsonnázhatnak, tisztálkodhatnak stb./ az ilyen szüneteket a rájuk vonatkozó külön rendelkezések és a kollektív szerződés szerint lehet biztosítani úgy, hogy azok továbbra is a munkaidő részét képezik; ezek a szünetek nem minősülnek munkaközi szünetnek.

/folyt.köv./

12.34/gw

- 17 -

12⁵⁵
pa

bb.25./tájékoztató.....2.folyt./gw

a munkaközi szünet kiadásának módját a munka jellege és a munkaidő beosztása lényegesen befolyásolja. a munkaközi szünetet általában a munkaidő megszakításával kell biztosítani. ettől csak akkor lehet eltérni, ha azt a munka természete, a technológia jellege vagy a munkaidő beosztása indokoltá teszi. pl.: ha a technológia nem teszi lehetővé a munkahely elhagyását, az egészségre ártalmas munkakörökben dolgozók az egészségügyi szempontból megállapított hosszabb szünetben étkezhetnek, a főétkezés ideje a munkaidő kezdete vagy vége előtt van. ilyen esetekben a munkaközi szünetet a munkaidő megszakítása nélkül, a munkaidő előtt vagy után lehet kiadni. eltöltésének helyét a kollektív szerződésben kell szabályozni.

a munkaidőn kívül biztosított munkaközi szünetre ezideig járó külön díjazás fizetését az ötnapos munkahét bevezetésétől meg kell szüntetni. a bércsökkenés elkerülése érdekében e külön díjazást a munkabérbe /időbérnél a dolgozó alapbérébe/ kell beépíteni. ennek következtében az eddig kiegészítő fizetésként adott összeget - a hasonló elkülönítést jelentő - pótlékként sem lehet folyósítani.

a beépítést követően a három és fél túlóra után járó munkaközi szünetre sem kell külön díjazást biztosítani. az eddig ilyen címen fizetett összeget nem kell és technikailag nem is lehet beépíteni az érintettek bérébe, mert ez nem volt rendszeres juttatás. /ennek az összegnek a jelentős része azáltal épül be a bérekbe, hogy a túlmunkáért járó díj is emelkedik a rendszeres munkaközi szünetre járó külön díjazás beépítésével./

az ötnapos munkahétre történő áttéréssel nem változik azoknak a dolgozóknak a köre, akiknek nem jár munkaközi szünet. továbbra sem kell tehát munkaközi szünetet biztosítani azoknak a dolgozóknak, akik munkakörükben fogva a munkaidőn belül bármikor étkezhetnek, illetőleg akiknek munkaköre egészben vagy részben készenléti jellegű, továbbá akiknek rendszeres napi munkaideje a hat órát nem haladja meg, valamint azokon a munkanapokon, amelyeken a munkaidő a négy órát nem haladja meg. a rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy az általában a nem fizikai dolgozókra vonatkozik. e rendelkezés alapján ugyanis - eddig is és továbbra is - a munkájuk jellegéből fakadóan csak azoknak a dolgozóknak nem jár munkaközi szünet, akik egészben vagy részben kötetlen munkaidőben vagy készenléti jellegű munkakörben dolgoznak, s így a munkavégzés megszakítása nélkül tudnak étkezni.

/folyt.köv./

12.43/gw

- 18 -

1305/90

bb.25. /tájékoztató.....3.folyt./gw

az előbbi körön kívül eső nem fizikai dolgozóknak korábban és az új szabályok szerint is munkaközi szünetet kell biztosítani. az eddigi szabályok azonban lehetővé tették, hogy ezt a munkaidőn belül adják ki. az új rendelkezések a munkaközi szünet kiadásának ezt a módját megszüntették: az ötnapos munkahét bevezetésétől a nem fizikai dolgozók részére is a munkaidőn kívül kell tehát a munkaközi szünetet kiadni.

1981. július 1-től csak meghatározott munka, illetve műszakrendben dolgozók térhetnek át az ötnapos munkahétre.

a gazdálkodó szervek statisztikailag elkülönített üzemekben, gyáregységeiben, üzemeiben akkor kerülhet sor áttérésre, ha az adott egységben a termelés folyamatosan, három vagy ennél több műszakban folyik.

a gazdálkodó szerv valamennyi egysége akkor térhet át a rövidebb munkahétre, ha a három vagy ennél több műszakban, valamint a folyamatos munkarendben dolgozók száma több a fizikai dolgozók 50 százalékánál. a létszámarányt vitás esetekben az 1981. évre tervezett átlagos állományi létszám alapján kell meghatározni.

a gazdálkodó szervek egy része jelenleg is ötnapos munkahétben dolgozik. e munkáltatók az ötnapos munkahétre vonatkozó új szabályokat /munkaidő hossza, munkaközi szünet kiadása, szabadság számítása/ az általános előírásoknak megfelelően alkalmazhatják 1981. július 1-től vagy 1982. január 1-től.

a gazdálkodó szervek fokozatosan is áttérhetnek az ötnapos munkahétre. a fokozatosság vonatkozhat a munkaidő-csökkentés mértékére, a szabadnapok számára, az egyes területek, statisztikailag elkülönített egységekre, munkakörökre is. törekedni kell azonban arra, hogy minél kevesebb lépésben és minél rövidebb idő alatt valósuljon meg a teljes körű áttérés a gazdálkodó egységnél.

a folyamatosan, a több műszakban üzemelő vagy az idényszerűen dolgozó, valamint a lakosság ellátását és szolgáltatást végző munkáltatóknál a munkaidő beosztás az általános szabályoktól eltérő is lehet. ennek keretében az általánosnál több, de kevesebb szabadnap is biztosítható.

/folyt.köv./

12.54/gw

- 19 -

1315/90

bb.25. /tájékoztató4.folyt./gw

a gazdálkodó szervezeteknek - e lehetőség mellett is - célszerű törekedni arra, hogy az ötnapos munkahét a dolgozók számára hetenként két munkától mentes napot biztosítson. vannak azonban olyan munkaterületek, ahol ilyen munkarendet nem lehet megvalósítani.

az egy műszakos munkaterületeken is a gazdálkodó szerv a szakszervezet munkahelyi szervével közösen alakítja ki az ötnapos munkahét bevezetésének megoldási formáját. ha a gazdasági és dolgozói érdekek úgy kívánják, akkor a kollektív szerződésben kell rögzíteni, hogy az éves munkaidőalapot a napi munkaidő meghosszabbításával vagy meghatározott /évenként mintegy 6-8/ szabadnapon történő munkavégzéssel teljesítik-e.

az 1982. január 2-i szombati munkanapot azoknál a gazdálkodó szervezetnél kell ledolgozni 1981. december 12-én, akik 1982. január 1-ig bezárólag nem térnek át az ötnapos munkahétre vagy akiknél ez a szabadnap más szerv tevékenységét vagy a lakosság ellátását, a szolgáltatásokat zavarná.

/mti/

bb.26. időjárásjelentés

gw st 1981. augusztus 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. augusztus 8.-án 13.00 órakor:

fülledt meleg, záporok, zivatarok

európa legészakibb vidékei fölött nedves léghullámok vonulnak, hatásukra a leningrád-murmanszk környéki vidéken, valamint a skandináv-félsziget és a brit-szigetek északi területein többször is esik az eső, záporosó, a hőmérséklet csúcscértéke pedig 20 fok alatt marad. 25 fok fölött van viszont a legmagasabb nappali hőmérséklet a szárazföld összes többi táján, sőt a déli vidékeken több fokkal 30 fok fölé melegszik a levegő. általában sok a napsütés, csupán a német-alföldön, a benelux-államokban, franciaországban, és az alpok nyugati vonulatán alakulnak ki nyári záporok, zivatarok. a csapadékot az okozza, hogy arrafelé a meleg levegő igen nedves. lassanként a közép-európa fölötti levegő is nedvesebbé válik, ezért záporok, zivatarok alakulhatnak ki a kárpát-medencében is, emiatt fülledtté válik az idő.

/folyt.köv./
13.05/gw

- 20 -

13.05/gw

bb.26./időjárás...folyt./gw

pénteken derült, száraz idő volt hazánkban, a 8-13 óras napsütés hatására 28, 34 fokig melegedett föl a levegő. éjszaka is derült maradt az ég, szombat hajnalra 14, 21 fokig csökkent a hőmérséklet. a reggeli órákban a duna déli partvidékén néhány zápor, zivatar alakult ki, az ország más részein azonban egész délelőtti napos idő volt. 11 órára 25, 30 fokig melegedett föl a levegő.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 25,7 fok volt, a sokéves átlagnál 4.0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb., alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:

fülledt, meleg idő.

időnként megnövekvő gomolyfelhőzet, szombaton néhány helyen, vasárnap többfelé helyi záporral, zivatarral. zivatarok idején átmenetileg megerősödő szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 16, 21 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 30 fok körül.

a duna vízállása budapestnél: 328 cm. a víz hőmérséklete: 20.6 fok. /mti/

bb.27.a belöldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. augusztus 8.-án 13.00 óráig

gw az 1981. augusztus 8.

1. kiadvány az ésszerű energiagazdálkodásért
2. magyar művészek külföldön /1.sz.jav/
3. sortatarozások, felujítások a belvárosban
4. jegyek, blokkok - hulladékpapírból
5. vakációs programok a művelődési házakban
6. ismét: riportter kerestetik /2.sz.jav/
7. könyvek a kortársi magyar képzőművészetről
8. bkv közlemény
9. naponta fél centimétert apad a velencei tó
10. alkalmi dinnyeárudák az országutak mentén

/folyt.köv./
13.15/gw

- 21 -

13.15/gw

bb.27./a belföldi...folyt./gw

11. szélkerék a Legelőn
12. teljes virágzásában a rizs
13. délszláv néprajzkutatók és művészeti együttesek programja
14. öntözik a tarcali szőlőket
15. ezer kut a szegedi olajmezőn
16. új intézmény tatabányán - mozgássérült gyerekeknek
17. gosztonyi jános nyilatkozata az anyanyelvi konferenciáról
18. százéves plakátok kiállítása szentesen
19. balesetek
20. üdvözlő távirat
21. átadták a bükki üdülőszövetkezet első épületét
22. kapuzárás a hansági madártani táborban
23. az mnot távirata
24. nyári vásár
25. tájékoztató az ötnapos munkahét bevezetéséről
26. időjárásjelentés
27. hirjegyzék

/mti?/

- . -

bb.28. Lovasparádé gárdonyban

dáv/ig st

1981. augusztus 8.

nagyszabású Lovasparádé kezdődött szombaton a velencei tó partján gárdonyban. az első napon a kápolnásnyéki vörösmarty termelőszövetkezet, valamint több meghívott egyesület lovasai vesznek részt. vasárnap kerül sor a rendezvény látványosabb részére: az ötösfogat és a méneshajtásra, valamint bemutatóra. vállalatokozó kedvű nézők maguk is kipróbálhatják lovaglási tudományukat, a gyerekek pedig pónihát-ra pattanva ismerkedhetnek meg a szép sport alapjaival.

/mti/

- . -

bb.29. kommunsita szombat dunaujvárosban

dáv/ig st

1981. augusztus 8.

tizezernél több városépítő látott munkához dunaujvárosban a hét végén megtartott kommunista szombaton: már kora reggel megkezdték a város parkjainak gondozását, felújítását, a gyárak, nagyüzemek környékének rendbetételét. a dunai vasműben, ahol nyolcezer dolgozó vállalta, hogy kivészi részét a társadalmi munkából, már hét közben megkezdték vállalt feladatuk teljesítését, a konverter acélmű építési területének rendezésén dolgoztak, s szombaton is ezt a munkát folytatták, hogy a közeli avatásra teljesen rendbehozzák az üzem környékét./mti/

- . -

13.35/ig

- 22 -

1350

bb.30. vándorszínházak országos találkozója tatán

ráb/ig st

1981. augusztus 8.

bemutatókkal és szakmai tanácskozással szombaton megkezdődött a vándorszínházak második országos találkozója tatán. a találkozón négy együttes vesz részt a szegedi kisopera, a kecskeméti tanyaszínház, a bács-kiskun megyei és a komárom megyei vándorszínház. hivatásos és amatőr színészekből alakult csoportok, amelyek a nyári hónapokban a kisközségeket, tanyákat keresik fel komolyabb színpadot, színházi technikát nem igénylő művekkel. vidám játékokat, tragikomikus történeteket, tréfás boházatokot mutatnak be. a piacokon, a vásárokon, a falu utcáján, vagy éppen az iskola udvarán szórakoztatják nézőiket a kétnapos program keretében színházi szakemberek és kritikusok részvételével értékelik a vándorszínházak eddigi tevékenységét és meghatározzák az új célokat, tennivalókat. több bemutató is szerepel a találkozó programjában. szombaton sok százan szórakoztak a tatái várkertben rendezett előadásokon. bemutatót tartottak a vándorszínházak agostyánon, almáspusztán és almásneszmélyen is.

vasárnap a tatái öregvár környékén népművészeti vásárral és újabb bemutatókkal folytatódik a programsorozat.

/mti/

- . -

bb.31. vágó béla centenáriumi megemlékezések bács-kiskunban

lász/ig st

1981. augusztus 8.

vágó bélának, a magyar forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának emlékére rendezvénysorozat kezdődött szombaton bács-kiskun megyében, születésének 100. évfordulója alkalmából. szülővárosában, kecskeméten szombaton megkoszorúzták a vasutkertben lévő szobrát, vasárnap baján emlékkiállítás nyílik vágó bélának, a kommunisták magyarországi pártja egyik megalapítójának, a tanácsköztársaság belügyi népbiztosának életutjáról, munkásságáról, majd hétfőn baján tudományos ülés keretében méltatják munkásmozgalmi tevékenységét, életpályáját./mti/

- . -

14.05/ig

- 23 -

1430

bb.32. autós-motoros találkozó nadapon

dáv/ig st

1981. augusztus 8.

kétnapos autós-motoros találkozó kezdődött szombaton a velencei-tó északi partján fekvő nadapon. a székesfehérvári megyei művelődési központ, a közlekedésbiztonsági tanács, valamint a magyar autóklub székesfehérvári szervezete második alkalommal rendezte meg itt a wartburg kupát. a találkozón nemcsak wartburgosok, hanem a legkülönbözőbb autótípusok tulajdonosai és motorosok is részt vesznek. a rendezvény szombaton a motorosok ügyességi versenyével kezdődött, majd divatbemutatóval és motorosbállal folytatódott.

vasárnap rendezik meg az autósok ügyességi versenyét, és a tó körüli turáját. a verseny során a wartburgosok eredményeit külön értékelik, s a legjobbakat díjazják. a délutáni wartburg fórumon az ndk-beli gyár képviselőivel találkozhatnak a résztvevők./mti/

- . -

bb.33. veterán járművek találkozója csongrádon

dén/ig st

1981. augusztus 8.

több mint félszáz veterán jármű indult el szombaton reggel a csongrádi szőlőhegyre. a harminc kilométeres nyomkereső versenyel megkezdődött a 11. csongrádi nemzetközi veterán autós-motoros találkozó. az öreg járművek gála-bemutatóján az 1908-ban gyártott gregorie típusú autó és 1925-ben készített triumph motorkerékpár volt a rangidős. a szerdán záruló találkozó résztvevői vasárnap tiszakécskére tesznek kirándulást./mti/

- . -

bb.34. Lottónyeremények

ig st

1981. augusztus 8.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 32. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 35 fogadónak volt, nyereményük egyenként 215.674.- forint.

3 találatos szelvénye 4.521 fogadónak volt, nyereményük egyenként 835.- forint.

a 2 találatos szelvények száma 153.202 darab, ezekre egyenként 30.- forintot fizetnek./mti/

- . -

14.15/ig

- 24 -

14 35
0

bb.35. filmművészeti nyári egyetem egerben

kov/ig st

1981. augusztus 8.

a magyar filmművészettel foglalkozó nyári egyetemet szombaton nyitották meg egerben. az idén nyolcadszor megrendezett programra tíz országból csaknem száz vendég érkezett, s ez is tanúsítja, hogy a magyar filmművészet iránt széleskörű a nemzetközi érdeklődés.

az egri nyári egyetem programján minden évben egy-egy neves magyar filmrendező munkásságának bemutatása szerepel. a résztvevők ezúttal Kovács András alkotói utjával ismerkednek, a tíz napos program során megtekintik filmjeit, majd eszmecsere-n találkoznak a rendezővel. a filmművészet kérdéseivel foglalkozó egri nyári egyetem augusztus 17-én zárul./mti/

- . -

bb.36. csucokat döntött a vendégforgalomban a hétvégi kánikula

ö/os/kör/cser/dáv/káp/dév/jk/ig st

1981. augusztus 8.

a kánikula nemcsak hőmérsékletben, hanem a vendégforgalom területén is csucokat döntött e szabad szombatos hétvégén. az idei nyár eddigi legnagyobb forgalmát bonyolította le az m7-es autópálya. már péntek délután megindult a gépkocsi-áradat a balaton felé. az utinformtól kapott tájékoztatás szerint ekkor percenként 35-40 autót számláltak. a szombat reggeli forgalom ezt is túlszárnyalta, a fővárost percenként 50-55 gépkocsi hagyta el. meglehetősen sok - többségében kisebb - koccanásos baleset történt. csúcsgorgalomban közlekedtek azok is, akik a balaton felé a 70-es utat választották.

külföldről is nagy számban érkeztek vendégek a magyar tengerhez, mind az északi, mind a déli parton megteltek a szállók, kempingek és a fizető-vendéglátó szobák. síófokon a hét végén több mint 100 ezer üdülő, vikendező vendéggel számolnak, de hasonlóképpen kiemelkedő forgalmat bonyolít le a többi nagyobb üdülőhely, földvár, szemes, szárszó, boglárlelle, füred, keszthely is. a sítour kempingjeiben több mint 22 ezren tartózkodnak.
/folyt.köv./
15.10/ig

- 25 -

1530
0

bb.36. /csucsokat döntött ... 1. folyt./ig

Balatonfüreden több mint 50 ezer vendég elszállásolásáról kell gondoskodni, minthogy a kempingek, szállodák már megteltek, szükség-kempinggé alakították át a város egyik autóparkolóját. alsóörsön a szabadstrand lett ideiglenes szálláshely. a vadkempingezők az északi parton, főleg a szabadstrandokon és a csopaki autóspihenőben telepedtek le. a rendőrség és a köjál munkatársai ezeket az alkalmi szálláshelyeket fokozottan ellenőrzi. a balatoni ellátásban érdekelt vállalatok felkészültek a hétvégi csucsra. a somogy-zala megyei fűszért például több mint 20 millió forint értékű élelmiszert, üdítőitalt szállított a parti üzletekbe.

Nemcsak a balatonra, a velencei-tóra is ki lehetne tenni a „telt ház”, táblát. csaknem 100 ezren töltik a vikendet a tó partján, a kempingek, az agárdi fogadó és a motel, valamint a fizetővendég-szolgálati szobák már pénteken megteltek. agárdon a nemeskőcsag kempingben, valamint az autósstrandon, egnyitott táborban szombaton ugyiszólván minden sátorhelyet elfoglaltak az európa számos országából érkezők és a belföldi kirándulók. a strandok ellátását mozgóárusok segítették, üdítőitalt és sört kínálva, alkalmi árusítóhelyeket nyitott a zöldért, a székesfehérvári sütőipari vállalat pedig kemencemeleg, frissen süttött rétest, vajás süteményeket szállított.

Miskolc-tapolcán, már szombaton kora reggel telt ház volt a strandon, de sokan már előre megváltották a jegyüket vasárnapra is, hogy a sorbanállást elkerüljék. szinte kevésnek bizonyult a tizezres öltöző a mezőkövesdi termálsístrandon, s benépesültek borsod megye folyópartjai is. a hernád, a bodrog mellett több ezren kerestek enyhülést a kánikulában, a horgászok a rakacai tavat és a mályi tórendszer vizeit keresték fel. a bükki és a zempléni hegyek kirándulóhelyeire karavánként indultak a gépkocsioszlopok, sok turistalátogatója volt a sátoraljaújhely mellett rudabányácskán a korábbi években helyreállított középkori aranybányának.

Sopron és környéke nevezetességeivel több mint ezer szövetkezeti természetbarát ismerkedik meg a hétvégén. itt rendezték meg ugyanis a szövetkezeti természetjárók xiii. országos találkozóját. rajtuk kívül sokakat vonzottak a sopron környéki kirándulóhelyek, elsősorban a fertőrákosi kőfejtő, a brenberg-völgy és nagycenk.

/folyt.köv./
15.25/ig

- 26 -

bb.36. /csucsokat döntött 2. folyt./ig

A főváros lakói is a zöldben, a strandokon kerestek felüdülést a kánikulai hétvégén. a bkv felkészült a szombati, vasárnapi csucsra. a strandokra, kirándulóhelyekre, illetve a vasuti pályaudvarok felé közlekedő járatait sürítette, e vonalakat több mint 20 autóbusszal erősítették meg. gondoltak a nyári ruházati vásár miatt megnövekedő forgalom is, ezért a bevásárlóközpontok vonalán is sűrűbben indították a járműveket. a hév járatai megteltek, de zsufoltság nélkül, tízpercenként szállították a kirándulókat, utasokat, horgászokat szentendre és ráckeve felé. csucsforgalmat bonyolítottak le a dunai kishajók és az átkelő járatok, hosszan várakozni azonban sehol nem kellett a vizijárművekre.

A strandokat szombaton a vártnál kevesebben keresték fel. a legnagyobb fővárosi strandok, a palatinus és a szabadság 10-15 ezer fürdőzőt fogadott, nem volt csucs a csillaghegyi strandon és a széchenyi-fürdőben sem. a tulnyomóan párás, fátolyfelhős időben sokan inkább a hegyeket, a kirándulást választották hétvégi programul, a jános-hegyre a libegőn 4 ezren mentek fel.

A vízművektől kapott tájékoztatás szerint budapesten a vízfogyasztás a nagy meleg ellenére nem érte el a csucsot, a hét végén jelentősebb vízhiány nem várható./mti/

- . -

bb.38. újra jár a gemenci kisvonat

blb/ig st

1981. augusztus 8.

A duna nyári áradásának elvonultával, rövidebb szünet után, szombaton újra elindult a gemenci erdei kisvonat turistajárata, egyelőre rövidített, mintegy hét kilométeres utvonalon, mert a vasuti pálya több helyütt megrongálódott. a tolna megyei idegenforgalmi hivatal augusztus 20-ig szombaton és vasárnap kétszer, hétköznapokon pedig naponta egyszer indítja a keselyűsből egyszerre kétszáz utast szállító erdei vonatot az ország minden részéből érkező kirándulócsoporthoz részére. szombaton, az erdei vonat első járatán máris telt ház volt./mti/

- . -

15.45/ig

- 27 -

15.50

bb.37. növekszik a kereslet a fűszeres borok iránt - megkezdődött a balatonfüredi borhét

bév/ig st

1981. augusztus 8.

a balaton part és somló történelmi borvidékeinek se-
regszemléje, a balatonfüredi borhét szombaton szakmai
tanácskozással kezdődött. a megnyitó rendezvényen vendég
ferenc mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes a
szőlő- és bortermelő ágazat jelentőségéről szólva elmondta,
hogy a szőlő hazánkban a mezőgazdaságilag művelt terület
2 százalékát foglalja el, ugyanakkor a mezőgazdaság ter-
melési értékének 5 és fél százalékát, az élelmiszerexport-
ból származó devizabevételnek pedig 9 százalékát adja. fej-
lesztésével, korszerűsítésével jelentősen növelhető az ex-
port árbevétele. terelmes lászló a monimpex vezérigazgatója
arról számolt be, hogy a hatodik ötéves tervben a bor-
export mintegy 30 százalékos növelését tervezik. ehhez megfe-
lelő kutatásokra, telepítésre, borkezelésre és tárolásra
van szükség. a tanácskozás előadói felhívták a figyelmet
arra, hogy a külföldi vásárlók egyre inkább a fűszeres,
illatos borokat keresik. az ilyen nedűt adó szőlők termesztése
azonban rendkívül munkaigényes, és az ilyen fajták
hozama is ingadozóbb, mint a borvidékeinken domináló szőlőké.
ezen a területen tehát további feladataik vannak a kutatóknak,
és ennek megfelelően kell alakítani a termelők érdekeltségét is.

a bortermelés és borexport növelésében jelentős szerep
jut badacsonyi, balatonfüredi, csopak, somló és a balatonmel-
lék borvidékeinek. ezeken a területeken jelenleg 8000 hektár
telepítést terveznek. a badacsonyi pincegazdaság új palackozót épít,
a badacsonyi állami gazdaság korszerűsíti a palackozóját,
megháromszorozza a vörös bort töltő kapacitást. a nemesvámosi
csopak tája tsz pedig a monimpex-szel és más külkereskedelmi
vállalatokkal közösen 36 ezer hektóliteres exportelőkészítő
pincét létesít.

a szakmai tanácskozást követően balatonfüreden a balaton galériában
megnyitották a történelmi borvidék múltját és jelenét bemutató
kiállítást, majd a mólónál borbemutatót tartottak./mti/

1 foglal el a szőlő, és 1985-ig további 2000 hektáros

16.00/ig

- 28 -

1635

bb.39. hangversenyekkel zárult a xv. nemzetközi bartók szeminárium szombathelyen

Lér/ig st

1981. augusztus 8.

szombaton hangversenyekkel zárult szombathelyen, a xv. nemzetközi bartók szeminárium. a július 26-tól augusztus 8-ig tartott mesterkurzuson huszonhat országból, százkilenc muzsikusból, illetve zenepedagógusból vett részt, több, mint addig bármikor. olyan távoli országokból, mint például brazília, venezuela, mexikó, most először jöttek hallgatók.

a szemináriumot most is bartók béla kollégái és tanítványai vezették. ez lehetővé tette, hogy a résztvevők a nagy mester eredeti instrukciói alapján dolgozzák fel a műveket. a tanítás zongora, hegedű, vonósnégyes és karmester szakon folyt. a zongora szakot kadosa páál kossuth díjas zeneszerző és zongoraművész, a budapesti liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanszékvezető tanára, sebők györgy zongoraművész, a bloomingtoni egyetem professzora, rados ferenc zongoraművész és zempléni kornél zongoraművész, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola professzora vezették. a hegedűszak vezetője gertler endre hegedűművész, brüsszeli zeneművészeti főiskola professzora, bartók egykori szonátapartner volt, asszisztense pedig pierrou nilla hegedűművész, a maas-trichti konzervatórium tanára. a vonósnégyes kurzust tátrai vilmos hegedűművész, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanára, a karmester kurzust pedig somogyi lászló, a genfben működő neves magyar karmester irányította. a szemináriumon a szombathelyi szimfónikus zenekar működött közre. a zongorakurzus az 1981. szeptember 14-30 között megrendezésre kerülő budapesti nemzetközi liszt-bartók zongoraversenyre is felkészítette a hallgatókat.

a mesterkurzus befejeztével a résztvevők hangversenyekkel bucsúztak szombathelytől. a megyei művelődési és ifjúsági központban a karmester szak résztvevői, a bartók teremben pedig a szőlőlisták adtak koncertet./mti/

- . -

bb.40. három generációs esküvő karcagon

end/ig st

1981. augusztus 8

ritka családi ünnepség, három generációs esküvő színhelye volt szombaton a karcagi városi tanács virágdiszbe öltöztetett házasságkötő terme. az anyakönyvezető előtt elsőként szopko mária pedagógus és németh sándor egyetemi hallgató mondták ki a boldogító igent. őket követően a két örömszülő: szopko jános és felesége márki mária, a helyi május 1 tsz juhászai, valamint németh sándor a kisujszál-lási tiszta 11 tsz brigádvezetője és neje tóth juliana üjtötték meg 25 évvel ezelőtt kötött házasságukat.

/folyt.köv./
16.15/ig

- 29 -

1635

bb.40. /három ... folyt./ig

a sport az ifju menyasszony nagyszülei folytatták: idős szopka jános tsz nyugdíjas és felesége özse margit aranylakodalmuk, ötven éves házassági évfordulójuk alkalmából mondták ki ismét az életük végéig való együvé tartozást. elhátrozásukat bejegyezték a városi tanács díszes emlékkönyvébe. a népes rokonság és a barátok mellett a tanács, a társadalmi szervek vezetői is köszöntötték az ünnepeket. /mti/

- . -

bb 41. hétfői munka a földeken - aratják a kenderet, megkezdődött a gyümölcs-szüret

os/kör-tob-tóa-cser-káp/um ie

1981.augusztus 8.

a kalászosok aratásával az ország hűvösebb éghajlatu területein is végeztek a mezőgazdasági termelőszoövetkezetek. borsod megyében szombatra befejezték az őszi árpa betakarítását is. már csak néhány hektáron áll lábon a zab a hűvös éghajlatu ózdi és edelényi járásban, amelyet a lejtős területeken kézzel aratnak le, pihenőre vonultak tehát a kombájnok. a szántó traktorok azonban szombaton megyeszerte járták a határt, s forgatták alá a tarlót. a kiszikkadt földet kétszeres munkával, nyújtott műszakokban készítik elő a jövő évi vetőmag fogadására. a szántással a terület mintegy háromnegyed részén, több mint 75 ezer hektáron végeztek, az őszi munkacsucs elkerülésére már megkezdtek az istállótrágya kihordását, amelyet több mint 2 ezer hektáron terítettek már el és szántottak alá. a kártevők elszaporodásának kedvező, száraz, meleg időjárásban ismét munkába állították a növényvédő repülőgépeket. szombaton több mint 2 ezer hektár molytól fertőzött borsodi kukoricatábla, valamint 3 ezer hektárnál nagyobb területű napraforgó légi permetezését kezdték meg.

somogy megyében sincsen már lábon álló kalászos, a héten itt is végeztek a rozs és a zab aratásával a gazdaságok. a tarlók több mint 80 százalékaról lekerült a szalma is, s jó ütemben halad a nyári talajmunka: szombat estig több mint 60 ezer hektáron végezték el a szántást, s befejeződött a másodnövények vetése.

/folyt.köv/

- 30 -

17.05/um

1730

bb 41. /hétfői munka...1.folyt./um

csongrád megyében a napok óta tartó kánikula előbbre hozta a kender érését. ezért szombaton teljes aratási műszakot tartottak a rostonövénytermelő gazdaságok. a fő termőterület hódmezővásárhely határában, ahol tucatsnyi kenderkombájn - a legtöbb a mártélyi fürst tsz-ben - dolgozott. a gépek kezelői a szokásosnál gyakrabban tartanak a nagy melegre való tekintettel pihenőt, s hűsítő- és védőitalként citromos teát kapnak.

az aratás befejezése után elérkezett a gyümölcsérés ideje, országszerte megkezdődött a szüret. zala megyében, a zalakert gyümölcstermesztési rendszerhez tartozó 14 gazdaságban a szokásosnál két héttel előbb foghattak hozzá a korábbi érésű körtefajták szedéséhez. a zalai körte egy része az osztályozás után a hungarofruict-on keresztül külföldre kerül. somogy megye kertészeiben, gyümölcsöseiben és dinnyeföldjein is szorgos kezek szedték le a termést. a siófoki és a balatonboglári állami gazdaságból szombaton több mint 15 vagonnyi őszibarackot továbbítottak csehszlovákiába, az ndk-ba, és nagy mennyiséget szállítottak a balaton déli partjára is. a mézédés piros és sárga dinnyét - amellelt, hogy exportra és azüdülőterületekre kelendő mennyiséget küldtek - a dinnyeföldek végén, az út mentén arra haladóknak is árusították. győr-sopron megyében a nagyüzemi kertészetekben a szántóföldi paradicsom és paprika szüretelését a gazdaságok dolgozói kívül a családtagok is segítették. a kiskertekben és a nagyüzemekben már a vörös- és a fokhagyma szedését is megkezdtek.

a kánikulában szomjazó földeket sokhelyütt az országban öntözéssel óvták a kiszáradástól. a rábaközben, szigetközben, a fertő-tó és a hanság vidékén a hét végére újabb öntözőberendezéseket helyeztek üzembe. a gépek egy része éjszaka is működik, így nagy tömegű öntözővizet juttatnak a földekre a rábából, a mosoni-dunából és a csökutakból egyaránt. magasan tartják a vízszintet a belvíz-elvezető csatornáknak is, hogy ezzel szabályozzák a talajvizet. a rábából és a mosoni-dunából másodpercenként több mint 10 ezer liter öntözővizet emelnek ki. csongrád megyében is teljes üzemmel működtek szombaton az öntözőberendezések. a talajok felszíni rétege itt erősen kiszáradt, legalább 50 milliméter nyári csapadékkal adós a természet. több gazdaságban, mint például a szegedi móra ferenc tsz-ben, éjszaka is üzemeltetik az esőztető berendezéseket. ez, ha több munkával és költséggel jár is, mégis megéri: a kánikulában ugyanis csak az éjszakai öntözés igazán hatásos, mert ilyenkor minimális az elpárolgás. csongrád megyében főként a másodvetésű növényeket és a lekaszált lucernatáblákat látják el mesterséges csapadékkal, hogy több takarmányt nyerjenek. /mti/

17.13/um

- 31 -

1740

bb 42. tinódi napok szigetváron

han/um ie

1981. augusztus 8.

tinódi napok kezdődtek szombaton szigetváron, a törökök elleni harcok krónikása, korának vándorénekesek és énekmondója emlékére. a vár falai között lévő dzsámiban tartott megnyitón a xvi. század magyar zenéjéről tartott előadást dr. nyul istván hangszertörténész. vasárnap a könyvtárban kiállítás nyílik irodalmi, zenei és képzőművészeti ritkaságokból, majd előadások ismertetik tinódi lantos sebestyén életét, helyét a magyar kultúrában, valamint egy helytörténeti érdekességről, tinódi és mozsgó község kapcsolatáról.

a tinódi napok augusztus 21-22-én politikai dalosok és folkbeat énekesek kétnapos találkozójaival és szereplésével zárul a szigetvári várban. /mti/

-. -

bb 43. felhasználható 18 órákor!

nemzetközi gitárfesztivál művészeinek vendégszereplései

ráb/um ie

1981. augusztus 8.

mozgalmas hétvégük volt a szerdán esztergomban megnyílt nemzetközi gitárfesztivál résztvevőinek. megkezdték a zenekari próbákat a találkozó legnagyobb bemutatójára, az esztergomi bazilikában augusztus 18-án sorra kerülő közös hangversenyre, amelyen stephen dodgson angol zeneszerzőnek a fesztivál tiszteletére komponált művét mutatják majd be. a szerző vezényletével.

szombaton a zenekari próbákon és a szemináriumokon kívül bemutató hangversenyeket is rendeztek a fesztivál művészei. egerben és hatvanban japán, angol görög és magyar gitárosok vendégszerepeltek. /mti/

- 32 -

17.20/um

1745
0

bb 44. /felhasználható 18 órákor!

bányász fuvószenekarok országos találkozója szolnokon

end/um ie

1981- augusztus 8.

az v. olajbányász művelődési hetek egyik kiemelkedő eseményeként szombaton szolnokon megkezdődött a bányász fuvószenekarok kétnapos országos találkozója és fesztiválja. a résztvevő hat felnőtt és két ifjúsági együttes tagjai ünnepi menetben vonultak fel, majd a zenei program erkel ferenc ünnepi nyitányának előadásával kezdődött, amelyet a zenekarok együttesen adtak elő.

a fuvószenekarok vasárnap szolnok lakóinak a város több helyén térzenét, szerenádokat adnak. /mti/

-. -

bb 45. felhasználható 20.30 óra után!

a „sztárcsinálók”, debrecenben

tár/um ie

1981. augusztus 8.

a sztárcsinálók című rock operát győr, szombathely és miskolc után szombaton debrecenben, a nagyerdei szabadtéri színpadon adták elő. várkonyi mátyás és miklós tibor darabjában az ország számos színházából összesereglett fiatal művészek léptek fel. vasárnap este ugyancsak debrecenben mutatják be a darabot. /mti/

-. -

bb 46. felhasználható 21 óráól!

a tell vilmos bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon

dén/um ie

1981. augusztus 8.

a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán szombaton bemutatták schiller tell vilmos című drámáját. az előadásban több mint ötven színész, valamint a balettkar működött közre. a címszerepet trokán péter, a főbb szerepeket balázsovits lajos, gábor miklós, balkay géza, almási éva, vas éva alakította.

/folyt.köv./

- 33 -

17.23/um

1740
0

bb 46. /a tell vilmos...folyt./um

a mű szövege a vas istván fordításában hangzott el. az előadást ruszt józsef rendezte. a díszletek csikos attila, a jelmezek piros sándor tervei alapján készültek, a koreográfus barkóczy sándor volt.

a tell vilmos előadása augusztus 15-én és augusztus 16-án szerepel még a játékok idei programján. /mti/

--

bb 47. időjárásjelentés

um ie

1981. augusztus 8.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton este:

fülledt idő, záporok, zivatarok

várható időjárás vasárnap estig: időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, többfelé várható helyi zápor, zivatar. a mérsékelt déli szél zivatarok idején átmenetileg megerősödik. a hőmérséklet délután 30 fok körül alakul. /mti/

--

bb 48. a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 19. sz. hírünk /balesetek/ 1.bk. 9-10. sorában a szöveg helyesen:

...duzsi istván 47 éves komlói lakos szénmonoxid mérgezést szenvedett. ... /az életveszélyes szó kimarad!!/

/mti/

--

- 34 -

20.00/um

20¹⁵
0

bb 49. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig

um

1981. augusztus 8.

28. lovasparádé gárdonyban
29. kommunista szombat dunaujvárosban
30. vándorszínházak országos találkozója tatán
31. vágó béla centenáriumi megemlékezések bács-kiskunban
32. autós-motoros találkozó nádapon
33. veterán járművek találkozója csongrádon
34. lottó nyeremények
35. filmművészeti nyári egyetem egerben
36. vendégforgalom - kánikulába
37. balatonfüredi borhét
38. újra jár a gemenci kisvona
39. bezárult a nemzetközi bartók szeminárium szombathelyen
40. három generációs esküvő karcagon
41. hétfégi munka a földeken
42. tinódi napok szigetváron
43. nemzetközi gitárfesztivál esztengomban
44. bányász fuvószenekarok találkozója szolnokon
45. a sztár csinálók debrecenben
46. a tell vilmos bemutatója szegeden
47. időjárás
48. szerk.figy.: javítás a 19-es /balesetek / hírre
49. hírjegyzék

- 35 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: apor zoltán, kiss tamás, izsák erika
21.10/um